

Руски кредит за српску војску?

Пише: Владимир Јевтић
петак, 01 април 2011 07:06

Након званичне посете руског премијера Владимира Путина Београду, дан уочи годишњице бомбардовања СРЈ од стране НАТО коалиције, у појединим домаћим медијима, између осталог и у једном званичном и озбиљном гласилу, појавиле су се “спекулације” о наводној руској помоћи Србији у вредности од читавих 10 милијарди долара од чије суме би три милијарде долара било издвојено за наше оружане снаге! Наиме, поменута новчана средства би евентуално била намењена за опремање оружаних снага Војске Србије и то пре свега у домену набавке војних ваздухоплова и система ПВО, који су руку на срце, нашој војсци преко потребни. „Поред модерних ловачких авиона, кредитом би се могли набавити и модерни ракетни системи противваздушне одбране. Оваквом набавком би МО одустало од политике слободне куповине авиона на тржишту, и било би на дужи период везано за Русију, у техничком и политичком смислу” [\[1\]](#) .

Одмах након “информација” о наводном поменутом кредиту појавили су се бројни демантији, почевши од амбасадора Конузина који је изјавио да не зна “одакле су се појавиле информације о 10 милијарди долара.

Војни аналитичар Александар Радић за "Блиц" је изјавио да ће Србији, с обзиром на то да је у питању кредит, избор бити сужен на само једно или два војна средства у истој категорији, што одступа од идеје да се на отвореном тржишту изврши модернизација војске, а уз то би је ова куповина дугорочно (политички, војно и економски) везала за Русију. [\[2\]](#) Оваква изјава је без сумње политички мотивисана, јер није истина да би избор био сужен на само једно или два средства у истој категорији. Напротив, потенцијални руски кредит би омогућио и набавку ракетних система ПВО, што никако не одступа од идеје да се на отвореном тржишту изврши модернизација оружаних снага. Осим тога, набавка било ког средства на “отвореном тржишту” подразумева прихватање услова које произвођач нуди. Али не само то већ и уколико се будемо одлучили за набавку борбеног апарата типа “еурофајтер”, конзорцијум који производи наведени ваздухоплов би модернизовао 15 летелица типа “галеб-4”. Ово такође не иде у прилог аргументу аналитичара Радића јер је суштина у томе да свака набавка од било које стране неизоставно подразумева развијање тесне технолошке и политичке сарадње са датом земљом. Још један мали деманти господина Радића тиче се економског аспекта набавке нових апарата. Наиме, цена “еурофајтера”, “рафала” и америчких апарата, који ће руку на срце представљати највероватнији избор, далеко је виша од цене руских

Руски кредит за српску војску?

Пише: Владимир Јевтић
петак, 01 април 2011 07:06

ваздухоплова, а нарочито кинеских авиона који у погледу борбених карактеристика нимало не заостају за западним такмацима. Ево само једне илустрације, Аустрија је морала да за својих 15 апарата типа “еурофајтер” издвоји чак милијарду и 600 милиона евра(!). Док је Пољска од Америке купила 48 нових авиона “Ф16” за око 4 милијарде долара [3]. Рачуница је сасвим јасна и говори за себе. С друге стране, цена набавке 18 апарата најсавременијег “су-30” Малезију је у августу 2003. коштала само 900 милиона долара” [4].

У међувремену, генерал Ранко Живак саопштио је да је комисија добила одговоре на захтев изузев конзорцијума “СААБ” који производи апарат по имену Грипен. Генерал је саопштио да ће од приспелих понуда бити одабрана два до три апарата до краја јануара 2011.

Одмах након “информација” о наводном поменутом кредиту појавили су се бројни демантији, почевши од амбасадора Конузина који је изјавио да не зна “одакле су се појавиле информације о 10 милијарди долара. “Током преговора та бројка се није помињала, јер на данашњи дан разрађених конкретних пројеката на ту суму нема” [5], па до самог начелника Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковника Милоја Милетића који је изјавио како: “није било таквих конкретних понуда... Чули сте изјаву министра одбране да конкретних понуда није било”, рекао је Милетић новинарима у Генералштабу Војске Србије, додајући да је то “нешто о чему ће се разговарати у наредном периоду када је у питању сарадња са Руском Федерацијом” [6].

Међутим, веома је тешко одупрети се утиску да “где има дима ту има и ватре”, јер је готово сигурно у дискретним разговорима ипак било речи о захтеву Србије за набавком нових ваздухоплова с обзиром на то да је почетком 2010. године Министарство одбране Србије Сједињеним Државама послало захтеве за информацију о условима набавке авиона „Ф-16” и „Ф-18”, али исто тако и Шведској за „грипен”, Француској за „рафал”, Европском конзорцијуму за „јурофајтер” и Русији за авионе „миг 29М” и „сухој 30”. Штавише, војна делегација ВС на челу са министром Шутановцем била је у званичној посети Кини где је присуствовала презентацији авиона Ј-10, који је такође био у оптицају за набавку новог борбеног апарата. Осим тога, постојала је и опција да се постојећи авиони пошаљу у [7]. У међувремену, генерал Ранко Живак саопштио је да је комисија добила одговоре на захтев изузев конзорцијума “СААБ” који производи апарат по имену Грипен. Генерал је саопштио да ће од приспелих понуда бити одабрана два до три апарата до краја јануара 2011. год. Од тада јавност није обавештена који су апарати

Руски кредит за српску војску?

Пише: Владимир Јевтић
петак, 01 април 2011 07:06

одабрани. Чини се да је у овом светлу руска “спекулативна понуда” ипак далеко најбоља јер би укључивала и евентуалну набавку система ПВО [\[8\]](#) .

сваком случају, прихватање наведеног кредита би подразумевало вид стратешког партнерства са Русијом који би имао озбиљне политичке конотације које се ни у ком случају не би могле избећи

Међутим, ради се о једној озбиљној одлуци и упркос наведеним негацијама поставља се питање зашто се генерал Милетић лично ангажовао да порекне истинитост понуде, а у читаву причу своју аргументацију о “неповољности” кредита укључио је и аналитичар Радић. У сваком случају, прихватање наведеног кредита би подразумевало вид стратешког партнерства са Русијом који би имао озбиљне политичке конотације које се ни у ком случају не би могле избећи а чини се да ће услед актуелног политичког опредељења највишег војног врха, руска хипотетичка понуда ипак бити стављена ад акта управо због процене, коју помиње и Радић, да би нас потенцијални кредит само чвршће везао за Москву што је изгледа највећа бојазан појединаца у Министарству Одбране.

[1] [http://www.airserbia.com/news/222/Rusi%20ponudili%20Srbiji%20kredit%20od%203%20](http://www.airserbia.com/news/222/Rusi%20ponudili%20Srbiji%20kredit%20od%203%20milijarde%20USD%20za%20kupovinu%20aviona)

[milijarde%20USD%20za%20kupovinu%20aviona](http://www.airserbia.com/news/222/Rusi%20ponudili%20Srbiji%20kredit%20od%203%20milijarde%20USD%20za%20kupovinu%20aviona)

[2] <http://www.blic.rs/Vesti/Tema-Dana/244099>

[/Rusi-nude-kredit-od---tri-milijarde--dolara-za-kupovinu--njihovih-aviona](http://www.blic.rs/Vesti/Tema-Dana/244099/Rusi-nude-kredit-od---tri-milijarde--dolara-za-kupovinu--njihovih-aviona)

[3] <http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/Dru%C5%A1vo/748586/Novi+avioni+za+Vojsku+Srbije>

Руски кредит за српску војску?

Пише: Владимир Јевтић
петак, 01 април 2011 07:06

[4] <http://www.defenseindustrydaily.com/malaysia-receives-first-2-su30mkms-03336/>

[5] <http://www.smedia.rs/vesti/vest/60721/Aleksandar-Konuzin-Vladimir-Putin-Konuzin->

[Nije-bilo-reci-o-10-milijardi-dolara.html](http://www.smedia.rs/vesti/vest/60721/Aleksandar-Konuzin-Vladimir-Putin-Konuzin-Nije-bilo-reci-o-10-milijardi-dolara.html)

[6] http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2011&mm=03&dd=29&nav_id=502695

[7] http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2011&mm=03&dd=28&nav_id=502230

[8] <http://www.mod.gov.rs/novi.php?action=fullnews&id=2568>